

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана
Огієнка Факультет української філології та журналістики
Кафедра журналістики

**Силабус
навчальної дисципліни
«Теорія твору і тексту»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Теорія твору і тексту Мова викладання – українська.
Викладач	Волковинський Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики.
Профайл викладача	https://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/volkovynskij-oleksandr-serhijovych/
E-mail	volkovynskiy.oleksandr@kpnu.edu.ua
Консультації	вівторок 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 412 аудиторія (центральный корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Предметом навчальної дисципліни "Теорія твору і тексту" є внутрішня будова журналістських текстів і рівневий характер їхнього сприйняття, він включає в себе вивчення структур мас-медійного твору, його композиційних одиниць, їх структурно-семантичної та функціональної ієрархії, комунікативних можливостей, а також особливостей сприймання, розуміння та інтерпретації.

Навчальна дисципліна "Теорія твору і тексту" призначена для розширення і узагальнення знань здобувачів вищої освіти щодо особливостей структурно-сислової організації журналістського твору, загальних механізмів творення і специфіки функціонування/сприйняття журналістського тексту. Навчальна дисципліна спрямована на адаптацію складних теоретичних понять для студентів-першокурсників задля здобуття практичних навичок журналістської професії. Також дисципліна наближує до усвідомлення складності і особливості креативної складової у роботі журналіста.

Дисципліна "Теорія твору і тексту" належить до нормативних навчальних дисциплін. "Теорія твору і тексту" в освітній програмі "Журналістика" знаходиться серед нормативних навчальних дисциплін у циклі "Освітні компоненти професійної підготовки".

3. Мета і завдання курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни "Теорія твору і тексту" — сформувати уявлення про основні ознаки і складові частини твору і тексту; про твір як об'єкт журналістського аналізу.

Основними цілями вивчення дисципліни "Теорія твору і тексту" є усвідомлення особливостей розбудови текстів мас-медіа з урахуванням специфіки кожного виду ЗМК, специфіки їх сприйняття різною аудиторією; навчити студентів майстерно будувати публіцистичні тексти; уміло використовувати архітектонічні, мовні засоби для максимального впливу на читачів.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми

професійного та/або дослідницького характеру у галузі журналістики і дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 08	Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, провадити здоровий спосіб життя.
-------	--

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 01	Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.
СК 02	Здатність формувати інформаційний контент.
СК 07	Здатність до формування громадської думки, світогляду.
СК 08	Здатність аналізувати тенденції сучасного медіаринку для запровадження діяльності в медіагалузі.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 02	Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
ПРН 04	Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
ПРН 19	Уміти проводити наукові дослідження в галузі журналістики.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	061 Журналістика
Рік навчання/ рік викладання	перший
Семестр вивчення	перший
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	48 год.
Лекційні заняття	26 год.
Практичні заняття	22 год.
Самостійна та індивідуальна робота	72 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: "Вступ до спеціальності", "Медіабезпека", " Інформаційні технології в медіагалузі", "Реклама та зв'язки з громадськістю" та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpmu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporядku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і творчих завдань задля отримання уявлень про специфіку роботи журналіста. Передбачається, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та Інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Твір як продукт мовної діяльності людини і як феномен соціальної свідомості.							
Тема 1. Предмет. завдання курсу. Поняття про твір. Твір як феномен соціальної свідомості.	10	2	4			4	
Тема 2. Механізми творення твору. Мовна діяльність автора. Психологія образного відображення дійсності. Художній образ і мовна особистість. Образна тканина твору. Образність і експресивність.	8	2	2			4	
Тема 3. Механізми сприймання твору.	6					6	
Тема 4. Структури твору.	10	2	4			4	
Тема 5. Фактологічна структура твору.	8	2				6	
Тема 6. Тематична структура твору.	6	2				4	
Тема 7. Емоційно-експресивна структура твору.	6	2				4	
Тема 8. Інформаційна перцептивна структура твору.	8	2				6	
Тема 9. Комунікативна структура твору.	8	2				6	
Тема 10. Композиційна структура твору. Архітектонічна структура твору.	8	2				6	
Тема 11. Логіко-поняттєва структура твору.	8	2				6	
Тема 12. Естетичні якості твору.	8		4			4	
Тема 13. Елементарні стилі мовлення.	10	2	4			4	
Тема 14. Перцептеми і репрезентаційні системи.	8	2	2			4	
Тема 15. Емотивність твору.	8	2	2			4	
Разом за змістовим модулем 1	120	26	22			72	
Разом годин	120	26	22			72	

11. Система оцінювання та вимоги

Участь у роботі впродовж семестру оцінюється з розрахунку 100 балів. Поточна успішність – 30 балів, модульна контрольна робота – 30, екзамен – 40 балів.

Допуск до екзамену можливий за умови виконання трьох головних вимог: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, успішне виконання модульної контрольної роботи. Мінімальний рейтинговий результат роботи на практичних заняттях – 18 балів, мінімально необхідний

результат за виконання модульної контрольної роботи – 18 балів, мінімальна екзаменаційна оцінка – 24 бали.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			екзамен
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Разом	40 балів
30 балів	30 балів	60 балів	

Поточний контроль (60 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з невідповідністю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (30 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 30 балів	«задовільно»	18 – 22
	«добре»	23 – 27
	«відмінно»	28–30

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	

35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Михайленко В. М. Теорія твору й тексту : навч. посіб. Київ : Паливода А. В. [Вид.], 2013. 255 с.
2. Сидоренко Т. М., Стороженко Л. Г. Структуризація тексту: навч.посіб. Київ: ДУТ, 2017. 132 с.
3. Різун В.В., Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації. Київ, 1998. 335 с.
4. Волковинський О. С. Універсальність принципу повернення і рівень інформативності публіцистичного тексту. *Комунікаційні технології*. 2014. Т. 3. С. 30–37.

Додаткова література

1. Баранецька А.Д. Роль соціокультурних чинників у сприйманні емоційно-експресивної структури газетних текстів (на матеріалі інтерв'ю) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01 / Баранецька Анна Дмитрівна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. Київ, 2015. 20 с.
2. Волковинський О. С. Алюзивний заголовок фейлетонів Остапа Вишні як запрошення до комунікативної гри автора з реципієнтом. Наукові записки Інституту журналістики : науковий збірник. 2014. Т. 54. Січ.–берез. С. 132–135.
3. Ільяхов М. Пиши, скорочуй. Як створити дієвий текст : [копірайтерам, дизайнерам, журналістам, менеджерам і всім, хто працює з текстом] / Максим Ільяхов, Людмила Саричева ; пер. Оксана Кобелецька. Київ : Форс Україна : Book Chef, 2019. 439 с.
4. Баранецька А.Д. Роль соціокультурних чинників у сприйманні емоційно-експресивної структури газетних текстів (на матеріалі інтерв'ю) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01. Київ, 2015. 20 с.
5. Гаврилюк І.Л. Образи мікросистеми в журналістському тексті: специфіка функціонування: автореф. дис... канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.04. Запоріжжя, 2008. 20 с.
6. Кузнецова Т. В. Аксіологічні моделі мас-медійної інформації : монографія. Суми, 2010. 304 с.
7. Литвиненко В.В. Стратегії збереження смислової компоненти журналістського тексту в умовах трансформації в комунікаційній системі (на прикладі корейських медіа) : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.01. Київ, 2013. 20 с.
8. Губарець В. В. Видавнича справа і текстологія. Проблеми редакторської роботи : навч. посіб. Київ: Університет "Україна", 2012. 363 с.
9. Черняков Б. І. Джерелознавчі особливості дослідження становлення зображальної журналістики : Матеріали до лекції. Київ, 2004. 19 с. (Зображальна журналістика: проблеми історії і теорії : Лекційний фонд Інституту журналістики ; Вип. 2 : Зображальна журналістика: проблеми теорії і методології дослідження. Тексти лекцій).